

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาการเปิดรับข่าวสารและการแสวงหาข่าวสารการ
รับสมัครงานของผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
เป็นการวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Method) ที่มุ่งศึกษา
ถึงพฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจาก
สื่อมวลชน และแสวงหาข่าวสารเพิ่มเติมจากแหล่งข่าวสารต่าง ๆ ทั้งสื่อบุคคลและ
สื่อมวลชน ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับ
สมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนา
โดยใช้วิธีการให้ผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนากรอกแบบสอบถามและทำแบบทดสอบ

ในพินัยจะเสนอวิธีการวิจัยในแง่ประชากรที่ศึกษา การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การทดสอบเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล ตัวแปรที่ใช้
ในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และการประมวลผลข้อมูล โดยจะเสนอตามลำดับดัง
ต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา รุ่นที่ 26 ซึ่งกรม
การพัฒนาชุมชนได้ประกาศรับสมัครผู้ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีทางสังคมศาสตร์
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง หรือเทียบเท่า ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค อายุ 20-35 ปี เป็นโสด โดยให้ผู้สมัครส่งสำเนา
ทะเบียนบ้าน สำเนาวุฒิการศึกษา และเรียงความเรื่อง "การพัฒนาชุมชน การอาสา
สมัครและการอาสาพัฒนา คืออะไร" ที่เขียนด้วยลายมือตนเองไปทางไปรษณีย์ให้
กรมการพัฒนาชุมชนพิจารณาเพื่อทำการคัดเลือกให้เข้าสอบสัมภาษณ์

จากหลักฐานการสมัครงานอาสาพัฒนาที่กรมการศึกษารัฐมนตรีได้รับ
ปรากฏว่ามีผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา รุ่นที่ 26 จำนวน 3,984 คน แต่ผู้สมัครที่มี
หลักฐานถูกต้องตามที่กำหนดมีเพียง 2,651 คน ทั้งนี้ ประชากรที่ใช้ในการ
วิจัยครั้งนี้คือ ผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา รุ่นที่ 26 ที่มีหลักฐานถูกต้องตามที่กำหนด
จำนวน 2,651 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา รุ่นที่ 26 จำนวน
2,651 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาให้มีขนาดอย่างน้อย
100: 10¹ ของประชากรที่ใช้ศึกษา ดังนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่างจะต้องไม่น้อย
265 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple
Random Sampling) โดยจดหมายเลขรายชื่อผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา รุ่นที่ 26 ที่มี
หลักฐานถูกต้อง ซึ่งมีหมายเลข 1-2,651 จากแฟ้มรับสมัครอาสาพัฒนา แล้วเอา
หมายเลขดังกล่าวใส่ลงในหมวก เขย่าให้คละก้นเพื่อให้แต่ละหมายเลขมีโอกาส
ได้รับการคัดเลือกเท่า ๆ กัน แล้วหยิบขึ้นมา จำนวน 630 หมายเลข เป็นกลุ่ม
ตัวอย่าง แต่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยสามารถรวบรวมข้อมูลจากผู้สมัครเป็น
อาสาพัฒนา รุ่นที่ 26 ได้จำนวน 304 คน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้
มีจำนวน 304 คน

อำนาจวิทย์ ชูวงศ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์, แผนกวิชา
สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า 143

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ก่อนที่จะสร้างแบบสอบถามและแบบทดสอบ ใ้ศึกษาทฤษฎี แนวความคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อจัดเนื้อหาให้สมบูรณ์ การเก็บรวบรวม ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้จะใช้แบบสอบถามและแบบทดสอบซึ่งประกอบด้วยคำถามต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเรื่องภูมิหลังทั่วไปของผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา รุ่นที่ 26 ประกอบด้วยเรื่องเพศ อายุ การศึกษา ภูมิลำเนาเดิม ทักษะภาคภูมิศาสตร์ และฐานะทางเศรษฐกิจ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมกรรมการเปิดรับสารมี 8 ข้อ ประกอบด้วย พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องการบริหารรับสมัครงานอาสาพัฒนา

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องการแสวงหาข่าวสาร (Information Seeking) เพิ่มเติมของผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา มี 4 ข้อ ประกอบด้วย แหล่งข่าวสารที่ผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนาได้รับข่าวสารครั้งแรก การแสวงหาข่าวสารเพิ่มเติมจากสื่อประเภทต่าง ๆ ลักษณะพฤติกรรม ในการแสวงหาข่าวสารเพิ่มเติม และเหตุผลในการแสวงหาข่าวสารเพิ่มเติมของผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา

ตอนที่ 4 เป็นแบบทดสอบวัดแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ของผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 30 ข้อ เกี่ยวกับการวัดแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ตามหลักเกณฑ์ 10 ประการ ของอีวเบิร์ต เจ. เอ็ม. เฮอว์แมนส์โดยกำหนดให้คำถาม 3 ข้อ ตรงกับหลักเกณฑ์ 1 ประการ คำถามแต่ละข้อคละกัน ไม่เรียงกันตามลำดับ (ดูภาคผนวก ก.) และได้ปรับปรุงคำถามให้เหมาะสมกับแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานอาสาพัฒนา ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทางงานจิตวิทยา

การทดสอบเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้ที่จบจากวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ที่กำลังหางานทำ จำนวน 20 คน ที่กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย และที่สำนักงาน ก.ท. ซึ่งกำลังเปิดรับสมัครงาน และนำแบบทดสอบวัดแรงจูงใจไป สัมฤทธิ์ ไปทดลองใช้กับอาสาพัฒนา รุ่นที่ 24 จำนวน 19 คน จากจำนวนทั้งหมด 84 คน ที่กรมการพัฒนารัฐบาลให้เข้ามาสมัคร ณ ศูนย์ฝึกอบรมข้าราชการ กระทรวงมหาดไทย จังหวัดชลบุรี ระหว่างวันที่ 13-15 ธันวาคม 2527 โดยมี วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสอบถามและแบบทดสอบ

1.2 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ

2. นำค่าของแบบทดสอบวัดแรงจูงใจไปสัมฤทธิ์มากรวจให้คะแนน โดยให้คะแนนเป็น 1, 2, 3, 4 และ 5

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแรงจูงใจไปสัมฤทธิ์โดยวิธีการ วิเคราะห์ความแปรปรวน ปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดแรงจูงใจไป สัมฤทธิ์คำนวณได้เท่ากับ .79 (ดูวิธีการคำนวณในภาคผนวก ข.)

4. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สามารถสื่อความหมายในสิ่ง ที่ต้องการจะถามให้ชัดเจน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 เก็บข้อมูลจากผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา รุ่นที่ 26 ตาม หมายเลขที่สุ่มได้ที่มาฝึกทดสอบถามและขอเอกสารเกี่ยวกับเรื่องงานอาสาพัฒนาจาก เจ้าหน้าที่กองอาสาพัฒนา ผลปรากฏว่ามีผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา รุ่นที่ 26 ทอบแบบ สอบถามและแบบทดสอบ จำนวน 48 คน

ขั้นตอนที่ 2 เก็บข้อมูลจากผู้สมัครเป็นอาสาสมัคร รุ่นที่ 26 ที่ไม่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าสอบสัมภาษณ์ จำนวน 450 คน ตามหมายเลขที่ส่งไปรษณีย์ ผลปรากฏว่ามีผู้สมัครเป็นอาสาสมัคร รุ่นที่ 26 ทอบแบบสอบถามและแบบทดสอบส่งกลับคืนมาให้ผู้วิจัย จำนวน 124 คน

ขั้นตอนที่ 3 เก็บข้อมูลจากผู้สมัครเป็นอาสาสมัคร รุ่นที่ 26 ที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าสอบสัมภาษณ์ ตามหมายเลขที่ส่งไป จำนวน 132 คน จากจำนวน 600 คน ที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าสอบสัมภาษณ์ ผลปรากฏว่าผู้สมัครเป็นอาสาสมัคร รุ่นที่ 26 ทอบแบบสอบถามและแบบทดสอบไปครบจำนวน 132 คน

จากการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังกล่าว ผลปรากฏว่าในกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษารวมทั้งสิ้น 304 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

จากสมมติฐานที่ได้ออกมาไว้ 2 ข้อ สามารถนำมาสรุปไว้ในตารางแสดงตัวแปรอิสระและตัวแปรตามของแต่ละสมมติฐานได้ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวางตัวแปรสมมติฐาน

สมมติฐาน	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
1. ความมากน้อยในการเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนา		
1.1 ความมากน้อยในการเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับเพศของผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนา	- เพศ	- การเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน
1.2 ความมากน้อยในการเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับพื้นฐานการศึกษาของผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนา	- การศึกษา	- การเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน
1.3 ความมากน้อยในการเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับรายได้ของครอบครัวของผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนา	- รายได้	- การเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน

สมมติฐาน	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
2. ความมากน้อยในการเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนา	- การเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน	- แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

วิธีการวัดตัวแปร

1. ความมากน้อยในการเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนา วัดจาก

- ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน ซึ่งมีวิทยุ และหนังสือพิมพ์

การเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนของผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนานั้น ผู้วิจัยยึดถือหลักการของการเลือกเปิดรับ กล่าวคือ ผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนาจะเลือกเปิดรับข่าวสารอย่างไรก็อย่างหนึ่งที่ตรงกับความต้องการของตนและจะไม่เปิดรับข่าวสารที่ตนไม่ต้องการจากสื่อมวลชนแต่เพียงประเภทเดียว แต่จะเปิดรับสื่อมวลชนได้หลายประเภทคือสื่อบนวิทยุ หรือในช่วงที่มีการกระจายข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนา ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

1.1 การเปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อมวลชน

ก. ถ้าฟังวิทยุข้อสื่อบนวิทยุ

ทุกวัน (ศึกษามทุกครั้งที่มิ)	4 คะแนน
5-6 ครั้ง (ศึกษามเกือบทุกครั้งที่มี)	3 คะแนน
3-4 ครั้ง (ศึกษามบ้าง ไม่ศึกษามบ้าง)	2 คะแนน

1-2 ครั้ง (ติดตามนาน ๆ ครั้ง)	1 คะแนน
ไม่ฟังเลย	0 คะแนน
ข. ถ้าอ่านหนังสือพิมพ์ก่อสร้าง	
ทุกวัน (ติดตามทุกครั้งที่มี)	4 คะแนน
5-6 ครั้ง (ติดตามเกือบทุกครั้งที่มี)	3 คะแนน
3-4 ครั้ง (ติดตามบ้าง ไม่ติดตามบ้าง)	2 คะแนน
1-2 ครั้ง (ติดตามนาน ๆ ครั้ง)	1 คะแนน
ไม่อ่านเลย	0 คะแนน

1.2 การเปิดรับข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนา

ก. ถ้าฟังวิทยุก่อสร้าง	
เกินกว่า 6 ครั้ง (ติดตามทุกครั้งที่มี)	4 คะแนน
5-6 ครั้ง (ติดตามเกือบทุกครั้งที่มี)	3 คะแนน
3-4 ครั้ง (ติดตามบ้าง ไม่ติดตามบ้าง)	2 คะแนน
1-2 ครั้ง (ติดตามนาน ๆ ครั้ง)	1 คะแนน
ไม่ฟังเลย	0 คะแนน
ข. ถ้าอ่านหนังสือพิมพ์ก่อสร้าง	
เกินกว่า 6 ครั้ง (ติดตามทุกครั้งที่มี)	4 คะแนน
5-6 ครั้ง (ติดตามเกือบทุกครั้งที่มี)	3 คะแนน
3-4 ครั้ง (ติดตามบ้าง ไม่ติดตามบ้าง)	2 คะแนน
1-2 ครั้ง (ติดตามนาน ๆ ครั้ง)	1 คะแนน
ไม่อ่านเลย	0 คะแนน

แล้วนำมาเปรียบเทียบกับค่าคะแนนที่กำหนดระดับของการเปิดรับ
ข่าวสารทั่วไปหรือข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน แต่ละประเภทดังนี้

น้อย (ติดตามทุกครั้งที่มี)	4 คะแนน
ค่อนข้างน้อย (ติดตามเกือบทุกครั้งที่มี)	3 คะแนน
ปานกลาง (ติดตามบ้าง ไม่ติดตามบ้าง)	2 คะแนน

น้อย (ศึกษานาน ๆ ครั้ง)	1 คะแนน
ไม่เปิดรับ	0 คะแนน

เมื่อรวมคะแนนการเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงาน
อาสาพัฒนาของแต่ละบุคคลที่เปิดรับสื่อมวลชน แต่ละประเภทแล้ว จึงนำมาเปรียบเทียบ
กับค่าคะแนนที่กำหนดระดับของการเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงาน
อาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน แต่ละประเภทดังนี้

น้อย (ศึกษานาน ๆ ครั้ง)	ช่วงคะแนน 7-8
ค่อนข้างน้อย (ศึกษานาน ๆ ครั้ง)	ช่วงคะแนน 5-6
ปานกลาง (ศึกษานาน ๆ ครั้ง)	ช่วงคะแนน 3-4
น้อย (ศึกษานาน ๆ ครั้ง)	ช่วงคะแนน 1-2
ไม่เปิดรับ	คะแนน 0

2. แรงจูงใจไปสมัครของผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา วิกจาก

- แบบทดสอบแรงจูงใจไปสมัคร ทานหลักเกณฑ์ 10 ประการของ
เฮอร์แมน (คูภาคยวท ก.) โดยให้คะแนนแต่ละข้อเป็น 1, 2, 3, 4 และ 5

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 อธิบายเรื่องภูมิหลังทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ในเรื่องเพศ
อายุ การศึกษา ภูมิลำเนาเดิมทางภาคภูมิศาสตร์ และรายได้ของครอบครัว โดยหา
ค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 อธิบายพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการ
รับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน โดยหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ
กับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจาก
สื่อมวลชน โดยหาค่าร้อยละ และโดยวิธี Chi-Square ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร
ในระบับความเชื่อมั่นที่ 0.05

ตอนที่ 4 วิเคราะห์พฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสารเพิ่มเติมจากสื่อประเภทต่าง ๆ โดยหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความมากน้อยในการเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนกับแรงจูงใจไปสมัครของผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และทดสอบนัยสำคัญของค่าสหสัมพันธ์ด้วยการวาง โดยถือเอาความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การประมวลผลข้อมูล

เมื่อเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบทดสอบได้เรียบร้อยแล้ว ทำการตรวจข้อมูลและลงรหัสแปลงค่าตอบให้ออกมาอยู่ในลักษณะของค่าตัวเลข ตามที่ได้กำหนดในคู่มือถอดรหัส แล้วกรอกตัวเลขในแบบฟอร์มถอดรหัส เพื่อนำไปเจาะบัตรคอมพิวเตอร์ หลังจากเจาะบัตรเรียบร้อยแล้ว จึงนำไปประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS-X Program) คำนวณค่าสถิติต่าง ๆ เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย